

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 356
van **MAURITS VANDE REYDE**
datum: 1 maart 2021

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Begroting - Religiegerelateerde uitgaven

Binnen de Vlaamse begroting zijn een aantal uitgaven opgenomen die direct of indirect religiegerelateerd zijn. Zo zijn er uitgaven voor subsidies aan lokale besturen alsook voor bedienaars van erediensten. Tevens bestaan er enkele fiscale voordelen (o.a. in de onroerende voorheffing), zijn er bijvoorbeeld uitgaven verbonden aan het levensbeschouwelijk onderwijs en worden binnen het mediabeleid subsidies toegekend voor de zogenaamde uitzendingen door derden. Ook wordt religieuze dienstverlening aangeboden binnen de woonzorgcentra (wzc's).

Tot slot zijn er ook uitgaven van lokale besturen, gemeld binnen de beleids- en beheerscyclus (BBC) onder het beleidsveld 0790.

Via mijn schriftelijke vraag nr. 6 van 28 oktober 2019 vroeg ik een overzicht van deze uitgaven tijdens de voorbije jaren. Deze schriftelijke vraag betreft een opvolgingsvraag hierover, uitgebreid met uitgaven van lokale besturen.

1. Graag een overzicht geven van alle religiegerelateerde uitgaven die, hetzij direct hetzij indirect, uit de Vlaamse begroting worden gefinancierd.
Graag een exhaustief jaarlijks overzicht van alle uitgaven per beleidsdomein voor de periode 2015-2021 (begrotingscijfers voor 2021).
2. Graag voor de in deelvraag 1 bedoelde bedragen een opdeling van de jaarlijkse totaalbedragen per religie of levensbeschouwelijke strekking.
3. Graag een overzicht van de gecumuleerde uitgaven religie en levensbeschouwing voor lokale besturen (meer bepaald de gegevens die te vinden zijn onder de uitgaven die gemeld zijn onder beleidsveld 0790 (erediensten) en/of ESC-code 480 (in de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel (MAR) correspondeert dit met code 664 en 649)).

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (213), Hilde Crevits (538), Bart Somers (213), Ben Weyts (509), Zuhair Demir (682), Wouter Beke (445), Matthias Diependaele (356), Lydia Peeters (808) en Benjamin Dalle (114).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 356 van 1 maart 2021

van **MAURITS VANDE REYDE**

U vindt hieronder een overzicht per minister van alle religie-gerelateerde uitgaven voor de periode 2020-2021 (met, waar nodig, een actualisatie van de gegevens voor 2019) die, hetzij direct hetzij indirect, uit de Vlaamse begroting worden gefinancierd.

Voor de periode 2015-2019 (behoudens update in het huidig antwoord) verwijs ik naar het gecoördineerd antwoord op de schriftelijke vraag nr. 36 van 28/10/2019.

Minister-president Jan Jambon***Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie:***

In het verlengde van de subsidie, die in de periode 2016-2019 aan de VVSG was toegekend voor het projectbureau dat de gemeente- en kerkbesturen in Vlaanderen ondersteunt bij het zoeken naar toekomstmogelijkheden voor de herbestemming (of nevenbestemming) van hun parochiekerken, is ook in 2020 en in 2021 aan de VVSG een subsidie verleend van telkens 35.000 euro.

Minister Crevits

Religie-gerelateerde uitgaven (beleidsdomein WSE)	Uitgaven 2019 (update)	Uitgaven 2020	Begroting 2021
Rooms-Katholieke eredienst	954.045,54 €	895.563,55 €	824.296,42 €
Orthodoxe eredienst	- €	- €	- €
Israëlitische eredienst	- €	- €	- €
Anglicaanse eredienst	- €	- €	- €
Protestants-Evangelische eredienst	- €	- €	- €
Islamitische eredienst	- €	- €	- €
Vrijzinnigheid	64.597,15 €	53.297,06 €	49.033,30 €
Totaal	1.018.642,69 €	948.860,61 €	873.329,72 €

Minister Somers

1. Met betrekking tot bevoegdheid "Binnenlands Bestuur" werden voor de niet als monument beschermde gebouwen van de eredienst - met toepassing van het decreet van 12 juli 2013 houdende toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria- globaal de volgende subsidiebedragen aan lokale besturen toegekend:
 - 2.856.815,72 euro in het begrotingsjaar 2019
 - 2.787.682,58 euro in het begrotingsjaar 2020
 - 107.198,00 euro in het begrotingsjaar 2021 (stand van zaken op 28/02/2021)

In het verlengde van de subsidie, die in de periode 2016-2019 aan de VVSG was toegekend voor het projectbureau dat de gemeente- en kerkbesturen in Vlaanderen ondersteunt bij het zoeken naar toekomstmogelijkheden voor de herbestemming (of nevenbestemming) van hun parochiekerken, is ook in 2020 en in 2021 aan de VVSG een subsidie verleend van telkens 35.000 euro.

2. Voormelde subsidiebedragen voor de niet als monument beschermde gebouwen van de eredienst werden als volgt toegekend, opgedeeld per begrotingsjaar en per religie/levensbeschouwelijke strekking:

Begrotingsjaar 2019:

- 2.706.815,72 euro voor de Rooms-Katholieke eredienst
- 150.000,00 euro voor de Orthodoxe eredienst

Begrotingsjaar 2020:

- 2.702.296,03 euro voor de Rooms-Katholieke eredienst
- 50.319,00 euro voor de Israëlitische eredienst
- 35.067,55 euro voor de Protestantse eredienst

Begrotingsjaar 2021 (stand van zaken op 28/02/2021):

- 107.198,00 euro voor de Rooms-Katholieke eredienst

Het projectbureau herbestemming kerken is een begeleidingspunt ter ondersteuning van de lokale actoren bij het onderzoek naar de haalbaarheid van herbestemmings- of nevenbestemmingsopties voor parochiekerken. Alle aanvragen tot op heden betreffen Rooms-Katholieke kerken.

3. Bijlage 1 geeft u het overzicht van de uitgaven van de lokale besturen met betrekking tot erediensten en niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen. De uitgaven bevatten zowel de exploitatie-uitgaven als de investeringsuitgaven die door de besturen geboekt werden op het beleidsveld 0790 en 0791. De gegevens voor de periode 2015-2019 komen uit de jaarrekeningen. De uitgaven van 2020 en 2021 werden gehaald uit de aanpassingen van de meerjarenplannen waarbij het beginkrediet 2021 werd vastgesteld.

Minister Weyts

1. Artikel 24 van de Grondwet bepaalt dat alle leerlingen die leerplichting zijn, recht hebben op morele of religieuze opvoeding ten laste van de gemeenschap. Leerlingen krijgen onderwijs in hun godsdienst of niet-confessionele zedenleer. Tot de erkende godsdiensten behoren: rooms-katholieke godsdienst, anglicaanse godsdienst, protestants-evangelische godsdienst, orthodoxe godsdienst, islamitische godsdienst en de Israëlitische godsdienst.

In het gesubsidieerd vrij onderwijs kiest de inrichtende macht zelf het levensbeschouwelijk onderricht (een of meer erkende godsdiensten, niet-confessionele zedenleer of cultuur-beschouwing). In het gemeenschapsonderwijs en het officieel gesubsidieerd onderwijs moet de inrichter voor alle leerlingen een aanbod inrichten in de erkende godsdiensten en niet-confessionele zedenleer.

2. In de onderstaande tabel worden de religiegerelateerde uitgaven weergegeven voor 2019 en 2020. De gegevens zijn nog niet beschikbaar voor 2021.

k euro	
2019*	292.653
2020*	302.836

* Exclusief de kostprijs van de gedetacheerde leerkracht toegewezen aan de moslimexecutieve voor de actualisering en ontwikkeling van didactisch materiaal.

3. De globale kost religiegerelateerde uitgaven bestaat uit de volgende deelbudgetten:

- * de loonkost leerkrachten godsdienst, niet-confessionele zedenleer en cultuur-beschouwing
- * de bedragen in de werkingsmiddelen die voorzien voor de organisatie van meerdere levensbeschouwelijke vakken en niet-confessionele zedenleer in het officieel onderwijs (GO! en het officieel gesubsidieerd onderwijs(OGO)
- * de loonkost en werkingsmiddelen inspectie voor levensbeschouwelijke vakken.

k euro			
jaar	leerkrachten levensbeschouwelijke vakken	bedragen voorzien in de werkingsmiddelen GO en OGO	inspectie levensbeschouwelijke vakken
2019*	277.180	11.301	4.172
2020*	287.011	11.613	4.212

* Exclusief de kostprijs van de gedetacheerde leerkracht toegewezen aan de moslimexecutieve voor de actualisering en ontwikkeling van didactisch materiaal.

Zie bijlage 2 en 3.

Minister Demir

/

Minister Beke

In toepassing van het decreet van 15 december 2006 betreffende de aanstelling van bedienaars der erediensten en moreel consulenten bij sommige rechtspersonen en het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 2005 tot regeling van de aanstelling van de bedienaars der erediensten en moreel consulenten bij sommige diensten van de Vlaamse Overheid, zoals gewijzigd, vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de uitgaven voor de bedienaars van erediensten of moreel consulenten tewerkgesteld binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (Agentschap Opgroeien – afdeling Gemeenschapsinstellingen, OPZ Geel en OPZC Rekem). Het gaat hier zowel over permanente als occasionele bedienaars van de erediensten of moreel consulenten. De

opgenomen uitgaven hebben in het geval van de permanente bedienaars van de erediensten of moreel consultants betrekking op loonkosten en in het geval van de occasionele op de vergoeding voor geleverde prestaties (op afroep).

Voor het jaar 2021 wordt er naar begrotingscijfers gevraagd. In de begroting wordt deze uitgavenpost echter niet gedetailleerd opgenomen. In het overzicht hieronder beperkten we ons tot de uitgaven in 2019 en 2020.

Bedragen in euro

	2019	2020
Bedienaars der erediensten of moreel consultants in WVG	107.990	103.526

	2019	2020
Rooms-Katholieke eredienst	42.096	37.323
Islamitische eredienst	65.894	66.203

Minister Diependaele

Er geldt een vrijstelling van onroerende voorheffing voor de onroerende goederen of delen ervan, gelegen in het Vlaamse Gewest die een belastingplichtige of een bewoner zonder winstoogmerk heeft bestemd voor het openbaar uitoefenen van een eredienst of van de vrijzinnige morele dienstverlening, voor onderwijs, voor het vestigen van hospitalen, klinieken, dispensaria, rusthuizen, vakantiehuisen voor gepensioneerden, of van andere soortgelijke weldadigheidsinstellingen (artikel 2.1.6.0.1, eerste lid, 1°, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit).

Er zijn ook verminderingen en vrijstellingen in erfbelasting en registratiebelasting die mogelijks van toepassing zijn op religie gerelateerde instanties:

- art. 2.7.4.2.1, 10°: een verlaagd tarief van de erfbelasting (8,5%) voor verenigingen zonder winstoogmerk, ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen, beroepsverenigingen, internationale verenigingen zonder winstoogmerk, private stichtingen en stichtingen van openbaar nut;
- art. 2.8.4.1.1, §3, eerste lid, 10°: een verlaagd tarief van de schenkbelasting (5,5%) voor verenigingen zonder winstoogmerk, ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen, beroepsverenigingen, internationale verenigingen zonder winstoogmerk, private stichtingen en stichtingen van openbaar nut;
- art. 2.9.6.0.2, eerste lid, 2°: een vrijstelling van het verkooprecht verleend voor de akten in der minne die betrekking hebben op onroerende goederen die uitsluitend bestemd zijn voor onderwijs, verleden op naam van of ten voordele van de inrichtende machten van het gemeenschapsonderwijs of het gesubsidieerd onderwijs, alsook op naam van of ten voordele van verenigingen zonder winstoogmerk voor patrimoniaal beheer die tot uitsluitend doel hebben onroerende goederen ter beschikking te stellen voor onderwijs dat door de voormelde inrichtende machten wordt verstrekt.

Voor nalatenschappen die opgevallen zijn vanaf 1 juli 2021 en voor schenkingen vanaf 1 juli 2021 bedraagt het tarief 0% voor verenigingen zonder winstoogmerk, ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen van openbaar nut (decreet van 19 maart 2021 tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de tariefverlaging voor non-profitlegaten en non-profitschenkingen en de invoering van de vriendenerfenis).

Zoals in 2019 al meegedeeld, beschikt de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) voor deze vrijstellingen enkel over globale cijfers. VLABEL kan het aandeel van religie gerelateerde fiscale uitgaven niet bepalen. Een opsplitsing naar religie of levensbeschouwing is evenmin mogelijk.

Voor het beleidsveld Onroerend Erfgoed ontving Parcum vzw een werkingssubsidie van 211.000 euro in 2020. Voor 2021 is hetzelfde bedrag voorzien.

Parcum is het expertisecentrum voor religieus erfgoed in Vlaanderen en Brussel en zet zich in voor het behoud, het beheer en de valorisatie van het religieus erfgoed in Vlaanderen.

Daarnaast kende Onroerend Erfgoed premies toe voor eredienstgebouwen (exclusief pastorieën en dekenijen). In onderstaand overzicht staan de afgeronde premiebedragen in duizend euro:

Type eredienst	2020	2021
Rooms-Katholiek	12.493	449
Joods	/	/
Protestants	/	17

Voor 2021 betreft het uiteraard geen eindstand.

Minister Peeters

Nihil.

Minister Dalle

Nihil.

BIJLAGEN

1. [Somers: Religiegerelateerde uitgaven van de lokale besturen voor de periode 2015 tot 2021.](#)
2. [Weyts:](#)
 1. [loonkost leerkrachten levensbeschouwelijke vakken opgesplitst naar religie](#)
 2. [bedragen voorzien in de werkingsmiddelen basis- en secundair onderwijs opsplitsing per religie](#)
 3. [loonkost en werkingsmiddelen inspectie levensbeschouwelijke vakken opgesplitst naar religie](#)
3. [Weyts:](#)
 1. [overzicht werkingsmiddelen levensbeschouwelijke vakken en bedrag per leerling](#)
 2. [aantal leerlingen levensbeschouwelijke vakken](#)
 3. [bedragen per levensbeschouwing voorzien in de werkingsmiddelen GO! en OGO voor de organisatie van levensbeschouwelijke vakken](#)